

Čo s odpadom, ktorý nehodíte do koša?

Dôvody na separovanie azda hľadať netreba. Prečo však ľudia odpad netriedia? Niektorí v tejto činnosti jednoducho nevidia význam, iní majú nádo by na recyklovanie ďaleko a ďalšej skupine ľudí sa zdá triedenie odpadu zložité. Zároveň máme vo svojom okolí odpad, o ktorom si to často ani neuvedomujeme.

Modrá pre papier, žltá pre plasty, zelená pre sklo. Aspoň túto trikolóru ovláda väčšina Slovákov. Ešte si možno pamätáme, že červený kontajner je určený pre kovy. Niet však divu, že s pribúdajúcimi informáciami z médií a internetu sa zdá niektorým triedenie odpadu náročné. Vrchnáky z PET fliaš sa nehádzu do plastov, do papiera nepatria všetky papiere, nehovoriac o takom špecifickom odpade ako lieky, batérie či dokonca ojazdené pneumatiky. Pozastavili ste sa práve nad tým, že ide o odpad?

Aj ojazdená pneumatika je odpad

Existuje odpad, ktorý sa do koša nehádza. Zbavíte sa ho tak, že ho zanesiete naspäť k výrobcovi. Týka sa to liekov po expirácii, ktoré stačí odovzdať v lekárni alebo elektroodpadu, ako sú použité olovené batérie a žiarivky, ktoré môžete zaniest do elektra alebo predajne, v ktorej ste ich kúpili. Batérie obsahujú zdraviu škodlivé látky od ortuti cez kadmium až po olovo. Tieto látky sa môžu uvoľniť do pôdy a z pôdy môžu presiaknuť až do spodných vôd, ktoré sú zdrojom pitnej vody. Pneumatiky by sa vám síce do koša ani nevošli, za to však často končia odhodnené pri cestách či v lese. Gumová pneumatika sa pritom rozkladá takmer 300 rokov. Rovnako zlým nápadom je pneumatiku spaľovať. Spaľovaním gummy vznikajú sadze

a oxidy síry, ktoré dráždia dýchacie cesty a môžu vyústiť až do vzniku rakovinotvorných látok. Opotrebovanú pneumatiku je preto nevyhnutné zaniest na miesto, kde sa o ňu profesionálne postarajú - do pneuservisu, predajne pneumatík alebo na zberné miesto určené obcou. Každý z nich je povinný od vás pneumatiku bezplatne prevziať. Najjednoduchšie je, keď ojazdenú pneumatiku necháte v pneuservise priamo pri jej výmene. „Každé miesto spätného zberu je povinné prijať pneumatiky nielen zadarmo, ale aj bez ohľadu na ich značku a miesto nákupu. Všetky likvidačné poplatky sú už zahrnuté v predajnej cene pneumatík, čo musí byť uvedené na dokladoch,“ vysvetľuje Ing. Radim Filák, konateľ neziskovej spoločnosti ELT Management Company Slovakia (ELTMA). Tá sa aktívne venuje práve zberu a spracovaniu ojazdených pneumatík. Aby prispela k efektívnemu zberu a následnej recyklácii, neustále rozširuje sieť odborných miest a zvyšuje ich dostupnosť. A čo sa stane, keď na takéto miesto pneumatiku zanesiete?

Ružová budúcnosť pre čiernu pneumatiku

Po prijatí zberným miestom alebo pneuservisom, ktorý je zapojený do siete OZV ELTMA, putuje pneumatika na recykláciu do spracovateľského závodu. V ňom sa rozomelie a vyčlení sa z nej kov a textil. Samotná guma sa spracúva pomocou mechanického rezania, až sa rozomelie na granulát. Z neho potom pochádza finálny produkt, ktorý má mnoho rôznych využití. Gumenú hmotu možno premeniť na produkty, o ktorých by ste to nikdy nepovedali. Recyklované pneumatiky nájdeme vo fitnesscentrách v podobe gumených podláh, ktoré tlmia dopady ťažkých člniek. Aj ich závažia môžu byť odliate z recyklovaného granulátu. Z pneumatík sa tiež vyrábajú napríklad kanálové poklopy aj protihlukové steny pri diaľniciach či platne, ktoré tlmia hluk električiek. Využitím druhotných surovín, teda gumového odpadu sa ušetria asi 2 tony ropy na výrobu 1 tony gumových výrobkov.

Najčastejšie chyby

Aj pri separovaní bežného odpadu robia ľudia chyby. Medzi tie najčastejšie patrí hádzanie vrchnákov z PET fliaš do nádoby na bežný plast. Vrchnáky sú vyrábané z kvalitného tvrdého plastu, ktorý má väčšiu hodnotu ako plastová fľaša. Preto by ste ich mali hádzať do samostatnej nádoby a zaniest na zberné miesto. Do plastu nepatria ani špinavé obaly, tie totiž nie je možné recyklovať a putujú rovno do spalovne. Rovnako je to s odpadom, ktorý do kontajnera hodíte v plastovej taške. Recyklovať možno iba vytriedené a čisté plasty. Týka sa to však aj papiera. Umiestňujete krabicu od pizze do papiera? Nezabúdajte z nej vybraťlobal a vysypať omrvinky. Čo sa skla týka, nepatria sem zrkadlá, keramika či porcelán. Pri vyhadzovaní skla si všimajte aj označenie kontajnerov na biele a farebné sklo. Stroj totiž nedokáže rozlíšiť farebné od bieleho, a tak môže byť vaša snaha o recykláciu zbytočná. Pozornosť treba venovať aj veciam, ktoré na prvý pohľad nie sú typickými „smeťami“. Nesprávna manipulácia s nimi môže spôsobiť veľké škody na životnom prostredí a ohroziť i ľudské zdravie. Naopak, tá vhodná, ušetrí prírode i nám mnoho starostí.

Viac info na www.kampneumatikou.sk

